

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ ВІКТОР ЯНУКОВИЧ: ПРОБЛЕМИ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ АЕС ТА СЛАВУТИЧА БУДУТЬ ВИРІШЕНІ

16 грудня 2002 року відбувся візит Прем'єр-міністра України Віктора Януковича на Чорнобильську АЕС та в місто Славутич.

Керівник уряду разом з особами, які супроводжували його в поїзді, ознайомилися із станом виконання міжнародних проектів, здійснюваних на Чорнобильському майданчику, відвідав будівництво сховища відпрацьованого ядерного палива, оглядовий павільйон об'єкта "Укриття".

В малому конференц-залі ДСП "Чорнобильська АЕС" Прем'єр-міністр провів виробничу нараду за участю керівників ряду міністерств і відомств, представників обласної та міської влади, адміністрації станції. На нараді було розглянуто актуальні питання щодо розгортання робіт на Чорнобильському майданчику і в Зоні відчуження, забезпечення бюджетного фінансування, здійснення соціальних гарантій стосовно працівників Чорнобильської АЕС та жителів міста енергетиків Славутича.

Прикметно, що один з перших своїх робочих візитів на посаді Прем'єр-міністра Віктор Янукович здійснив на ЧАЕС і в Славутич. Ні в кого не може виникнути сумніву, що адресу вибрано не випадково. Адже повномасштабне зобов'язання України перед світом щодо закриття Чорнобильської атомної станції і проведення робіт з гарантування радіаційної, ядерної та екологічної безпеки перебуває постійно під контролем міжнародної спільноти.

Як же виконуються взяті зобов'язання? Відкриваючи нараду, В.Янукович наголосив на тому, що головний тягар у вирішенні питань Чорнобильської АЕС лежить на нашій країні. Тому сьогодні потрібно проаналізувати найбільш невідкладні проблеми. З урахуванням останніх доручень Президента України треба визначитися щодо шляхів їх розв'язання. Глава уряду повідомив, що у нього уже був час розглянути дане питання, і він хоче зупинитися на найгостріших, які потребують чіткої та злагожденної роботи всіх міністерств і відомств.

Найскладніше завдання — перетворення об'єкта "Укриття" в екологічно безпечну систему. Однак досі йдуть повільно роботи з виконання Плану здійснення заходів на "Укритті" (SIP), проектування та будівництва нової захисної споруди. В той же час витрачені доволі значні кошти — майже 130 млн. доларів з намічених 758 млн., у тому числі 15 млн. доларів з внеску України. Прем'єр звернув на це увагу Міністерства палива та енергетики і керівництва станції.

Затримку виконання робіт із зняття енергоблоків з експлуатації. Причина: закладення в проекти дер-

жбюджету недостатніх обсягів фінансування на Чорнобильській АЕС, у тому числі і на розробку відповідних загальнодержавних програм.

Більше того, підкреслив Прем'єр, передбачені бюджетом кошти виділяються в обсязі лише 60 — 70 відсотків. В останні місяці виникла заборгованість у виплаті заробітної плати працівникам станції, що призводить до соціального напруження. Мінфін і Держжачнацехство повинні розв'язати цю проблему. Є окреме доручення Президента України, на минулому тижні деякі питання вирішено. Але обов'язок уряду — закрити це питання до кінця року.

— Вимагаю, щоб за останні два тижні була ліквідована заборгованість із заробітної плати і було погашено борг України щодо внеску в SIP в обсязі 9,1 млн. гривень, — завершив вступне слово В.Янукович.

— Два роки тому колектив фахівців нашого підприємства став до виконання важливого державного завдання, яке взяв під свій патронат Президент України. Це — безпечне зняття ядерних блоків з експлуатації та перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему. Ми усвідомлюємо свою відповідальність перед державою і спрямовуємо зусилля на успішне виконання завдань кожного етапу цього завдання, — сказав директор ДСП "Чорнобильська АЕС" Юрій Неретін.

Директор станції зупинився на питаннях, які потребують негайного вирішення. Перш за все — проблема фінансування. Головним його джерелом є державний бюджет України. Достатність і планомірність держасигнувань — запорука ефективного виконання всіх складових важливого завдання, яке виконує підприємство. І якщо достатність більше впливає на терміни виконання завдань, то порушення планомірності безпосередньо впливає на стан безпеки об'єкта і завдає додаткових збитків підприємству та державі.

Керівництво і фахівці Чорнобильської АЕС усвідомлюють, що уряд вживає всіх заходів для розв'язання чорнобильських проблем, що є потреби і є реальні можливості держави. Але протягом двох років безпосередньо на цілі зняття з експлуатації було спрямовано не більше 7 відсотків бюджетних асигнувань. Через порушення планомірності фінансування підприємство має такі показники: із заланованих 228 млн. гривень одержано і використано 146 млн., бюджет заборгував 82 млн. Найбільш критичні позиції, які слід закрити: заборгованість із зарплати — 6,2 млн. грн., енергоносіїв — 6 млн., транспорту — 2 млн., за виконані роботи та послуги для гарантування безпечного утримання об'єктів — 9,2 млн. гривень. До останнього часу заборгованість із зарплати була в розмірі двох місяців, зараз — півмісяця. Таким чином і місцевий бюджет Славутича невчасно одержує від станції відрахування і обов'язкові платежі. Через заборгованість щодо енергоносіїв, у разі відключення електроенергії та газу, існує загроза аварії тепломереж на проммайданчику.

Через затримку поточних бюджетних асигнувань загальний обсяг фінансових зобов'язань станції на січень 2003 року буде складати біля 40 млн. гривень. А це означає, що фінансування наступних періодів зменшиться. Директор звернувся до уряду з проханням надати особливого уваги відновленню фінансування та його чіткому додержанню.

Вкрай необхідно підвищити фінансування щорічної програми на об'єкті "Укриття" — з 26 млн. до 38 млн. гривень. Бо обсяги робіт постійно зростають, вводяться нові системи контролю, а потік коштів лишається на тому ж рівні, що і два роки тому. Ціла низка проблем пов'язана з виконанням міжнародних проектів — будівництвом сховища відпрацьованого ядерного палива, заводу з переробки рідких радіоактивних відходів, промислового комплексу для

переробки твердих радіоактивних відходів та спорудженням нового конфайнмента. Україна повинна виконати свої зобов'язання, які визначені в рамках угоди, тобто прийняти відповідні нормативні акти, що створить умови для виконання робіт, а саме: відповідну постанову Кабінету Міністрів щодо внеску України в Чорнобильський фонд "Укриття", закон про звільнення від сплати ПДВ із закупівлі робіт, послуг і придбання матеріалів за проектами, які фінансуються країнами-донорами, затвердити постановою Кабміну порядок реалізації міжнародного проекту перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему. А також підготувати зміни в законодавстві України щодо поширення дії міжнародних сертифікатів і стандартів для обладнання, використовуваного в міжнародних проектах.

Ю.Неретін попросив допомоги уряду у вирішенні назрілих проблем, "а нам стане сили, досвіду і насаги для виконання важливого державного завдання".

— Остаточна зупинка енергоблоків була непростим періодом у житті колективу станції та жителів Славутича, — сказав міністр палива та енергетики Сергій Ермілов. — У зв'язку з цим Президентом і урядом були поставлені завдання розгорнути роботи в 2001 і 2002 роках, перш за все з виконання затверджених Кабінетом Міністрів програм соціального захисту персоналу та населення міста і виведення Чорнобильської АЕС з експлуатації. На жаль, так трапилося, що 2001 рік не став для станції організуючим у розгортанні робіт. І сьогодні бачимо, що не виконані головні проектні розробки.

На темпи робіт впливають і затримки у фінансуванні, і те, як розпоряджаються коштами. Якщо піде так і далі, то виконання урядової програми може розтягтися надовго.

— Чимало зроблено в 2002 році, але 2003-й повинен стати роком повного розгортання робіт як із виведення станції з експлуатації, так і перетворення об'єкта "Укриття", — окреслив перспективу міністр.

Заступник державного секретаря Мінпаливенерго Микола Штейнберг у своєму виступі зупинився на особливостях реалізації міжнародних проектів. Він підкреслив, що загальна вартість проектів, здійснюваних на Чорнобильському майданчику, сягає одного мільярда доларів. Сьогодні це — рекордний показник для економіки України. Будівництво подібного розмаху, що включає таку унікальну споруду, як новий конфайнмент, зрозуміло, потребує неординарних підходів і рішень.

Постійний представник Президента України на Чорнобильській АЕС Олександр Антропов загострив увагу присутніх на проблемах зниження рівня безпеки, які напряму пов'язані з рівнем

фінансування. Багато робіт, у тому числі проектних, не виконуються або гальмуються через брак коштів.

— Якщо так піде й далі, то ми нічого не досягнемо, — підкреслив представник глави держави. — В окремих структурах, наприклад у фінансових, складається враження, що закривають не атомну станцію, а кондитерську фабрику. Начебто на АЕС можна навісити замок і припинити будь-яку діяльність. Треба чітко бачити, куди ми рухаємось.

О. Антропов наголосив на необхідності сприяння виконанню міжнародних проектів, розвитку відповідної законодавчої бази, виконанню всіх узятих на себе зобов'язань, щоб Україна виглядала гідним партнером перед країнами-донорами. Проект важливих, життєво необхідних для діяльності станції документів рухаються в службових кабінетах дуже повільно.

На нараді також виступили народні депутати України Сергій Осика, Володимир Бронніков, міністр з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Григорій Рева, начальник державного департаменту — адміністрації Зони відчуження Володимир Холоша, державний секретар Кабінету Міністрів Володимир Яцуба та ін.

Підбиваючи підсумки, В.Янукович наголосив на тому, що треба об'єднати всі зусилля для вирішення обговорених проблем. В одному разі не можна розпорозувати сили.

Глава уряду дав окремі доручення міністерствам і відомствам. Зокрема, Мінфін, Держжачнацехство, Мінпаливенерго зобов'язані забезпечити у грудні цього року фінансування неоплачених бюджетних зобов'язань по Чорнобильській АЕС для виплати заробітної плати, інших соціальних виплат, оплати спожитих станцією енергоносіїв та послуг з перевезення персоналу. Гілки виконавчої влади мають забезпечити повне, пріоритетне бюджетне фінансування робіт на ЧАЕС у 2003 році.

Згідно з дорученнями, буде забезпечено погашення заборгованості і точне фінансування пільг і виплат жителям Славутича відповідно до закону про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи; фінансування у 2003 році за рахунок централізованих капітальних вкладень добудови 160-квартирного будинку для переселення жителів селища Лісного; фінансування бюджетних призначень 2002 року на здійснення заходів у Зоні відчуження.

Сподіваємось, що виконавче слово не розійдеться з ділом.

Віктор КАПУСТА